

„Варвари су пред капијама града.” На ово се, у најкраћем, своде бројни коментари о могућности да радикали преузму Београд. Таквих коментара нарочито су пуни тзв. еврореформски медији. Они изражавају искрени страх од помисли да Александар Вучић може отворити следећи Битеф или уручити наредну годишњу награду Београда за културу.

Тај страх интелигенције од радикала донекле се може разумети. Радикали су под Шешељем водили популистичку и антиинтелектуалну политику. У интервјуу за НИН, 20. маја 1994, Шешељ је са презиром коментарисао интелектуалце. „Они само хоће да дају политичке савете после подне, када и иначе немају шта да раде, а неће да се ангажују на досадним страначким активностима које чине деведесет посто партијског рада”. Стога је Шешељ своју странку изградио користећи мање образоване, али лојалне функционере. Ленард Коен је израчунао да је 1997. факултетски образованих функционера у СРС било 15 посто, двоструко мање него међу социјалистима (31 посто) и готово три пута мање него међу странкама тзв. демократске опозиције (43 посто). Шешељ је био и најгласнији промотор Закона о информисању (1998) и Закона о универзитету (1998). Престоничка интелигенција му те законе никада није опростила.

Међутим, након 2003, нови руководиоци СРС-а су избегавали тако осيونу реторику. Они су разумели да морају поправити односе са интелигенцијом, ако желе да дођу на власт. Интелигенција чини мали део бирачког тела. Али, она суштински утиче на стварање јавног мњења. Зато је политички важна. Радикали су се трудили око новинара, професора, уметника... Ипак, њихов труд није дао превише резултата. Они су свакако поправили свој положај у престоници. Али, већина медијске и културне елите и даље је остала антирадикалска.

Добар део тог антирадикалског расположења има своје корене у снобизму. Многи припадници наше интелигенције за себе ће рећи да су левичари. Али, бити левичар значи бити на страни најнижих слојева. А најнижи слојеви данас у Србији гласају за радикале. Волите народ? Нисте сноб? Шта је онда проблем да неки радикал, кога је тај занемарен народ изабрао, отвори фестивал?

„Ствар је у симболици”, објашњавао ми је колега. „Београд је симбол европске Србије и зато радикалско преузимање Београда симболички понижава”. Најлепше је што се

оваква аргументација чује управо од оних који се претходно поломише доказујући како треба да престанемо да се замајавамо са Косовом, јер шта је Косово, најобичнији мит, од тога се не живи, бла, бла... Очигледно, и ти који говоре да треба да напустимо симболичку политику и да пређемо на интересну (како се то стручно каже) имају своје симболе. Они са презрењем говоре о Косову као симболу нације. Они одбијају да разумеју симболичко понижење које већина Срба осећа након косовске ампутације. Али, они ће истовремено певати оду Београду као симболу „европске Србије” и дувати у пиштаљке ако ико други покуша њиме да управља. Тако се показује да сва громогласна „рационалност” и „реалистичност” нису ништа друго до маска за егоизам и снобизам.

Још необичнији су политичари који управу над Београдом виде као сијамског близанца са Владом Србије. Они не желе ни да почну разговоре о влади, ако истовремено не могу да добију и Београд. Демократске земље често имају различите странке на разним нивоима власти. Каква је то логика да само у Србији једна страначка комбинација мора свуда да буде на власти? Истина, допуштено је да странка захтева од других да развргну све друге коалиције. Али, таква странка је прескупа. Њени потенцијални партнери ће је на крају оставити да сама ужива у својој принципијелности.

Најгоре је што се таквим условљавањем политичка температура у Србији диже до усијања. Игра на све или ништа у овом конкретном случају праћена је још и претњом да ће се од Србије направити пакао, само ако се неподобне странке усуде да направе владу. Излагати Србију „паклу” због тога што ће радикали преузети управу над Београдом делује претерано. Али, то је и веома опасно по грађански мир. Тај мир је ионако крхак. Угрозити га због управе над Београдом све је само не одговорно.

Очигледно да је Београд 2008. раскрсница у политици Србије. Александар Павић је лепо приметио да онај ко искрено хоће национално помирење данас, има прилику да га покаже на примеру Београда. Хоћете да учините крај политичком апартхејду у Србији? Хоћете да ишчупате корене могућег грађанског рата? Отрпите, онда, могућност да вам Битеф отвори и Александар Вучић. Не желите радикале у Београду? Све ћете урадити да то избегнете? Онда скупите петљу и на улазним вратима своје институције, као сваки добри политички расиста, лепо напишите: „Забрањен улаз за псе, Јевреје и радикале”.